

OBSAH

Obecná problematika

<i>Alexandra Navrátilová</i> : Kult zemřelých a česká lidová tradice	9
<i>Rostislav Rajchl</i> : Astronomické prvky v pohřebním kultu Slovanů	12
<i>Vítězslav Štajnochr</i> : Předměty sakrální a kultovní povahy	29
<i>Ladislav Buzek</i> : Metafyzika jako předpoklad kultu	35

Náboženský kult

<i>Vítězslav Štajnochr</i> : Mariánské devoční obrazy, sochy	41
<i>Klaudia Buganová</i> : Mimoliturgické prejavy úcty ku krížom	45
<i>Hana Dvořáková</i> : K problému votivních darů v okruhu lidové religiozity	57
<i>Mária Felberová</i> : Kult svätých a jeho miestne prejavy v okolí Levoče	67
<i>Ludmila Tarcalová</i> : Kult svätých a patronské hody	77

Kult země

<i>Silvia Letavajová</i> : Kult zeme	85
<i>Jan Rychlík, Magdaléna Rychlíková</i> : Agrární kultury	89
<i>Ilona Vojancová</i> : Prvky agrárního kultu v masopustních obchůzkách na Hlinecku	97
<i>Eva Večerková</i> : Strom v lidové víře a obyčejích	99
<i>Eva Lososová</i> : Úcta ke chlebu	117

Kult vody

<i>Katka Zajícová-Nádaská</i> : Voda v rodinných obyčajoch	125
<i>Věra Kovářů</i> : Kult vody a přibýtek člověka	131
<i>Věra Frolcová</i> : Voda v české velikonoční tradici	137
<i>Ondrej Krupa</i> : Obradné umývanie na Veľký piatok na svitani u Slovákov v Maďarsku a Rumunsku	151
<i>Milan Kováč</i> : Voda v ľudovej viere obyvateľstva severu Bielych Karpát	159
<i>Miloslava Hošková</i> : Zázračný déšť	171

Ostatní přírodní kultury

<i>Lubomír F. Piperek</i> : Oheň a význam světla	181
<i>Lydia Petráňová</i> : Jeden hrom pálí a bije, druhý uhodí a nezabije	195
<i>Alena Plessingerová, Josef Vařeka</i> : Bouře a hromový kámen v lidových představách a obyčejích	207
<i>Ján Olejník</i> : Prežitky staroslovanského boha Perúna vo folklórnom odkaze podtatranského ľudu	215
<i>Olga Danglová</i> : Slnko, Mesiac, Hviezdy v mytologických predstavách a ľudovej obrazotvornosti	235

CONTENTS

General Problems

<i>Alexandra Navrátilová: The Cult of the Dead and Czech Folk Tradition</i>	9
<i>Rostislav Rajchl: Astronomical Elements in Slavic Burial Cult</i>	21
<i>Vítězslav Štajnochr: The Objects of Sacral and Cult Nature</i>	29
<i>Ladislav Buzek: Metaphysics as a Prerequisite of Cult</i>	35

Religious Cults

<i>Vítězslav Štajnochr: Marian Devotional Pictures and Statues</i>	41
<i>Klaudia Buganová: Exo – Liturgical Manifestations of Cross Worship</i>	45
<i>Hana Dvořáková: On the Issue of Votive Gifts in the Environment of Folk Faith</i>	57
<i>Mária Felberová: The Cult of Saints and its Local Manifestations in the Levoča Region</i>	67
<i>Ludmila Tarcalová: The Saints Cults and Patronage Feasts</i>	77

Earth Cult

<i>Silvia Letavajová: Earth Cult</i>	85
<i>Jan Rychlík, Magdaléna Rychlíková: Agrarian Cults</i>	89
<i>Ilona Vojancová: The Elements of Agrarian Cult in Carnival Rounds in the Hlinsko Region</i>	97
<i>Eva Večerková: Tree in Folk Faith and Customs</i>	99
<i>Eva Lososová: Reverence for Bread</i>	117

Water Cult

<i>Katka Zajicová-Nádaská: Water in Family Customs</i>	125
<i>Věra Kovářů: Water Cult and Human Dwelling</i>	131
<i>Věra Frolcová: Water in the Czech Easter Tradition</i>	137
<i>Ondrej Krupa: Ceremonial Washing on the Good Friday's Dawn in the Slovak Communities in Hungary and Romania</i>	151
<i>Milan Kováč: Water in the Folk Faith of the Inhabitants of North White Carpathians</i>	159
<i>Miroslava Hošková: Miraculous Rain</i>	171

Other Nature Cults

<i>Lubomír F. Piperek: Fire and Significance of Light</i>	181
<i>Lydia Petrářová: One Lightning Burns and Strikes, Another Hits and Kills not</i>	195
<i>Alena Plessingerová, Josef Vařeka: Storm and „Thunder Stone“ in Folk Imagination, Faith and Customs</i>	207
<i>Ján Olejník: The Residues of the Old Slavic God Perun in the Folklore of Spiš and Liptov Regions at the Foot of the High Tatras</i>	215
<i>Olga Danglová: The Sun, the Moon and the Stars in the Mythology and Folk Imagination</i>	235

INHALTVERZEICHNIS

Allgemeine Problematik

<i>Alexandra Navrátilová</i> : Verstorbenen kult und tschechische Volkstradition	9
<i>Rostislav Rajchl</i> : Astronomische Elemente im Bestattungskult bei den Slawen	21
<i>Vítězslav Štajnochr</i> : Gegenstände von sakralem sowie kultischem Charakter	29
<i>Ladislav Buzek</i> : Metaphysik als Voraussetzung für einen Kult	35

Religionskult

<i>Vítězslav Štajnochr</i> : Marianische Devotionsbilder, – statuen	41
<i>Kludia Baganová</i> : Außerlithurgische Ausdrucksweisen der Verehrung von Kreuzen	45
<i>Hana Dvořáková</i> : Problematik der Votivgaben im Bereich der Volksreligiosität	57
<i>Mária Felberová</i> : Der Heiligenkult und seine örtlichen Ausprägungen in der Umgebung von Levoča	67
<i>Ludmila Tarcalová</i> : Heiligenkult und Patronsirkmes	77

Erdenkult

<i>Silvia Letavajová</i> : Erdenkult	85
<i>Jan Rychlík, Magdaléna Rychlíková</i> : Agrarkulten	89
<i>Ilona Vojancová</i> : Agrarkult-Elemente im Brauch einen Faschingsrundgangs im Gebiet von Hlinsko	97
<i>Eva Věčerková</i> : Baum im Volksglauben und baumbezogene Bräuche	99
<i>Eva Lososová</i> : Verehrung von Brot	117

Wasserkult

<i>Katka Zajícová-Nádaská</i> : Wasser in den Familiensitten	125
<i>Věra Kovářů</i> : Wasserkult im Haus	131
<i>Věra Frolcová</i> : Wasser in der tschechischen Ostertradition	137
<i>Ondrej Krupa</i> : Das bei Tagesanbruch am Karfreitag vollzogenes Waschritual bei den Slowaken in Ungarn und Rumänien	151
<i>Milan Kováč</i> : Wasser im Volksglauben der Bevölkerung des nördlichen Gebiets der Weißen Karpaten	159
<i>Miroslava Hošková</i> : Wunderregen	171

Andere Naturkulte

<i>Lubomír F. Piperek</i> : Feuer und Bedeutung von Licht	181
<i>Lydie Petráňová</i> : Ein Donner rollt und schlägt ein, ein anderer schlägt, erschlägt aber nicht	195
<i>Alena Plessingerová, Josef Vařeka</i> : Gewitter und Donnerkeil in Volksvorstellungen, Sitten und Glauben	207
<i>Ján Olejník</i> : Relikte der Verehrung von dem altslawischen Gott Perun im volks- kundlichen Vermächtnis der Bewohner des Tatra-Vorlands (Spiš, Liptov)	215
<i>Olga Dabnglová</i> : Sonne, Mond, Sterne in mythologischen Vorstellungen und volkstümlichen Phantasien	235